

Gearkomste D.S.

Datum gearkomste: 15 april 2025

Ûnderwerp: Uitspraak hoger beroep inzake gebruik
gewasbescheringsmiddelen – provincie Drenthe

Opsteld troch: [redacted] **Paraaf Ôfdielingshaad:**

Paraaf: [redacted] en

Registraasjenûmer:
(nei DS-gearkomste)

MEIDIELING

Op 2 april 2025 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) een uitspraak gedaan inzake een handhavingsverzoek tegen lelieteelt in de provincie Drenthe. Omdat deze uitspraak ook bepalend kan zijn voor lelieteelt en het gebruik van gewasbescheringsmiddelen in Fryslân, willen wij u hierover informeren.

Aanleiding

Milieudefensie heeft een handhavingsverzoek ingediend bij de provincie tegen lelieteelt door [redacted]. De activiteiten grondwateronttrekking, drainage, beregening en het gebruik van gewasbescheringsmiddelen zijn volgens Milieudefensie een project in de zin van artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming. Er geldt een vergunningplicht volgens Milieudefensie.

De provincie Drenthe heeft dit handhavingsverzoek afgewezen. Zij zijn van mening dat geen sprake is van effecten, omdat de teelt op meer dan 250 meter afstand van Natura 2000 plaatsvindt. Deze afstand waarop geen effecten zouden optreden hebben zij gebaseerd op een onderzoek van het RIVM. Daarnaast is volgens Drenthe sprake van bestaand gebruik, omdat al voor 2004, de aanwijsdatum van het nabijgelegen Natura 2000-gebied, lelies werden geteeld op deze percelen.

In 2021 heeft de rechtbank Noord-Nederland geoordeeld dat sprake is van een vergunningplicht voor deze lelieteelt. Hiertegen is de provincie in hoger beroep gegaan.

Uitspraak Afdeling

De Afdeling komt tot het oordeel dat significant negatieve effecten door het gebruik van gewasbescheringsmiddelen niet op voorhand uitgesloten zijn. Er is daarom sprake van een vergunningplicht. Ook de grens van 250 meter die Drenthe aanhoudt, is onvoldoende onderbouwd. De Afdeling gaat niet in op het verweer dat sprake is van bestaand gebruik.

Verder is de Afdeling van mening dat effecten door drainage voldoende zijn uitgesloten, omdat hiervoor een ecologische voortoets was uitgevoerd. Ook zijn effecten door beregening en grondwateronttrekking uitgesloten, omdat er geen grondwaterwinputten aanwezig zijn op de percelen.

Mogelijke gevolgen uitspraak

In Fryslân spelen op dit moment twee (handhavings)verzoeken. Eén handhavingsverzoek tegen Ielieteeft op twee percelen in Boijl en één verzoek tot het treffen van een algemeen verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Bij dit laatste verzoek zijn uiteindelijk zes percelen in Fryslân aangewezen door de indiener van het verzoek, maar de indiener geeft aan dat het doel is om een algemeen verbod te bewerkstelligen. Beide verzoeken zijn door ons afgewezen. Het besluit m.b.t. de percelen in Boijl ligt bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hoger beroep). Het besluit omtrent de zes percelen ligt bij de rechtbank Noord-Nederland (eerste aanleg). Bij de uitspraken op deze beroepen zal de uitspraak van de Afdeling van 2 april jl. naar alle waarschijnlijkheid leidend zijn. De kans is groot dat de rechters tot het oordeel komen dat ook in Boijl sprake is van een vergunningplicht. Voor de overige zes percelen speelt nog een procedurele discussie waardoor dit anders kan lopen, maar ook daar is het mogelijk dat de rechter tot de conclusie komt dat sprake is van een vergunningplicht.

Naast de gevolgen voor lopende handhavingsverzoeken, is de kans groot dat het aantal handhavingsverzoeken tegen het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zal toenemen door deze recente uitspraak van de Afdeling. Ook is het mogelijk dat telers vergunningaanvragen zullen indienen. Bij een vergunningaanvraag moet een passende beoordeling (ecologische toets) aangeleverd worden. Ecologische bureaus weigeren tot nu toe dergelijke passende beoordelingen uit te voeren, vanwege de complexiteit van de materie.

Vervolg

Over de gevolgen van de uitspraak moet intern overleg plaatsvinden. Hierover zullen de betrokken gedeputeerden geïnformeerd worden.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen